

ماده 1 (اصلاحی 11/02/1379)- آزادراه به راهی اطلاق میشود که حداقل دارای دو خط اتومبیل رو و یک شانه حداقل بعرض 3 متر برای هر طرف رفت و برگشت بوده و دو طرف آن بنحوی محصور و در تمام طول آزاد راه از هم کاملاً مجزا باشد و ارتباط آنها با هم فقط بوسیله راههای فرعی که از زیر یا بالای آزاد راه عبور کند تأمین شود و هیچ راه دیگری آن را قطع نکند.

ماده ۶ (اصلاحی 11/02/1379)- اقدام به هرگونه عملیاتی که موجب خرابی جاده گردد همچنین ایجاد هر گونه مستحذات یا درختکاری یا زراعت یا اقدام بحفاری در حریم قانونی آزاد راهها و راههای اصلی و فرعی و راه آهن که میزان هر یک به طریق و وسائل متناسب مشخص و از طرف وزارت راه و شهرسازی آگهی می شود بدون اجازه وزارت راه و شهرسازی ممنوع است.

تبصره ۱ (اصلاحی 11/02/1379)- وزارت راه و شهرسازی مکلف است با حضور نماینده دادسرا و در نقاطی که دادسرا نباشد با حضور نماینده دادگاه بخش این قبیل مستحذات یا درختکاری و یا زراعت و

حفاریات را ضمن تنظیم صورت مجلس رأساً قلع و آثار تجاوز را محو کند.

تبصره ۲ - اشخاص ذینفع می توانند به مراجع دادگستری مراجعه کنند. دادگاه خارج از نوبت باین گونه

پرونده ها رسیدگی نموده و حکم لازم را صادر می کند.

تبصره ۳ (الحاقی 11/02/1379)- دادگاه با درخواست وزارت راه و شهرسازی در خصوص میزان خسارت و هزینه ها، خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی مقتضی صادر خواهد نمود.

تبصره ۴ (الحاقی 11/02/1379)- مأموران مربوط در وزارت راه و شهرسازی و راه آهن و مأموران نیروی انتظامی موظفند ضمن مراقبت به محض مشاهده وقوع تجاوز به راهها و راه آهن و حریم آنها مراتب را به مراجع صالح جهت اقدام لازم اطلاع دهند. مأمور یا مسئول یاد شده در صورت تسامح به مجازات مربوط محکوم خواهد شد.

ماده 7 (الحاقی 11/02/1379)- ریختن زباله ، نخاله ، مصالح ساختمانی ، روغن موتور و نظایر آن و یا نصب و استقرار تابلو یا هر شیئی دیگر در راهها و راه آهن و حریم قانونی آنها در داخل یا خارج از محدوده قانونی شهرها و همچنین هر گونه عملیات که موجب اختلال در امر تردد وسایل نقلیه می شود و نیز ایجاد راه دسترسی ممنوع است .

تبصره 1 (اصلاحی 08/11/1399)- مرتکبان جرایم بالا علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از سه ماه تا دو سال محکوم و چنانچه تخریبی صورت نگرفته باشد مرتکب یا مرتکبین ، حسب مورد ضمن رفع

موانع و رفع تجاوز و جبران خسارت وارده به یک ماه تا شش ماه حبس و یا پرداخت جزای نقدی از 000/ 000 تا 10/ 000/ 000 ریال محکوم خواهند شد . در مورد اخیر با جبران خسارت تعقیب موقوف خواهد شد .

ماده ۱۵ (اصلاحی 11/02/1379) وزارت راه و شهرسازی مکلف است هنگام ایجاد راههای جدید و راه آهن، گذرگاههای

ضروری و مجاری لازم را در نظر گرفته و موجبات ارتباط دو طرف راه احداثی را به نحو مقتضی فراهم

کند. وزارت پست و تلگراف و تلفن در مورد فراهم نمودن امکانات ارتباطی و وزارت نیرو در مورد تأمین

روشنایی راهها مکلفند حسب اعلام وزارت راه و شهرسازی و در چهارچوب مقررات موجود اقدام کنند.

ماده ۱۷ (الحاقی 11/02/1379)- ایجاد هرگونه ساختمان و دیوار کشی و تأسیسات به شعاع صد (۱۰۰) متر از

انتهای حریم راهها و حریم راه آهن های کشور و در طول کنار گذر هایی که وزارت راه و شهرسازی احداث نموده یا

می نماید و یا مسئولیت نگهداری آنرا به عهده دارد بدون مجوز از وزارت مذکور ممنوع می باشد.

وزارت راه و شهرسازی موظف است در مورد متخلفان برابر تبصره (۱) ماده (۶) قانون ایمنی راهها و راه آهن

اقدام کند.

با تصویب این ماده تبصره ذیل ماده (۱۵) لغو می گردد.

تبصره ۱ (الحاقی 11/02/1379)- وزارت راه و شهرسازی مکلف است نوع کاربری زمین های اطراف راهها و راه

آهن های کشور به عمق صد (۱۰۰) متر را بعد از حریم قانونی آنها تهیه و به تصویب هیئت وزیران برساند

و از متقاضیانی که برحسب ضرورت وفق ماده (۱۵) همین قانون نیاز به احداث مستحذاتی در حد فاصل

فوق را داشته باشند وجوهی را براساس آیین نامه ای که به تأیید هیئت وزیران می رسد اخذ و به حساب خزانه

واریز و صددرصد (۱۰۰٪) آنرا به منظور ایمن سازی راهها به مصرف برساند.

تبصره ۲ (الحاقی 11/02/1379)- نظارت بر امر ساخت و ساز در حاشیه راهها و راه آهن ها تا شعاع صد (۱۰۰)

متر از منتهی الیه حریم قانونی آنها توسط وزارت مذکور اعمال می شود.

به وزارت یاد شده اجازه داده می شود به منظور ایجاد هماهنگی براساس موارد موضوع تبصره (۱) همین ماده

نسبت به صدور مجوز ایجاد مستحذات به متقاضیان اقدام نماید. بدیهی است متقاضیان باید سایر

مجوز های لازم را از مراجع مربوط اخذ نمایند.

تبصره ۳ (الحاقی 11/02/1379)- ایجاد تأسیسات عمومی نظیر خطوط آب، برق، فاضلاب، نفت، گاز،

مخابرات و نظایر آنها با رعایت مسائل فنی و ایمنی مربوط به هر یک، تابع آیین نامه ای است که ظرف سه

ماه از تصویب این قانون به پیشنهاد وزیر راه و ترابری به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.